

Ajánló

A légi kibertér földiesítése

E havi számunk írásai a mai könyvtártudomány elevevényébe vágnak, és a legizgalmasabb témákat boncolgatják. **Tószegi Zsuzsanna** a szerzői jogok kérdését tekinti át a könyvtárak egyik jelentős új feladatának, a digitalizálásnak a fényében. A könyvtár közvetítő szerepéből eredően mindig is a köztulajdon és az egyéni érdekek kereszttűzében áll. A szerzői jogok tényleges birtokosai döntően a kiadók, amelyek érdekérvényesítési (túl)erejével szemben a könyvtár az olvasók, a köz érdekeinek legjobb képviselőjére törekszik, ám mindig jogkövető, jogtisztelő magatartással. Ez a tömör írás – *könyvtári* szakember tollából – régóta esedékes, hiszen eddig csupán jogászok ihletésű, a fennálló rendelkezéseket interpretáló cikkekkel adtuk közre a TMT-ben. A szerzői jog útvesztőiben járatos szakember osztja meg tapasztalatait a digitalizálás egész problematikájával magukra maradt könyvtárosokkal, kiemelve a törvény 2003 végén életbe lépett módosításait. A bonyolult rendelkezéstömeg bemutatása mesteri: vaskos tananyagok biflázását teszi fölősslegessé a könyvtárosok számára.

Meskó Eszter tanulmányában arról értekezik, hogy a világháló új tömegkultúrájának jellege miatt kritikus hozzáállásra van szükség az ott megjelenő tartalmakhoz: az interneten az „aranyrög” és a „csillogó szemét” a hagyományos kulturális közegekhez képest sokkal jobban összetapad, a professzionális lapokat tudni kell kiszűrni a tömeges amatőr anyagok óceánjából, s a háló tűnékenysége erősíti a navigáló-kereső személy bizonytalanságát. Felvázolja a kritikai értékelés modelljét, és mindjárt alkalmazza is a Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ honlapján.

Salgáné Medveczki Marianna a könyvtár-informatika egyik új perspektíváját vázolja föl írásában. Az XML, az SGML-ből „derivált” bővíthető jelölőnyelv 1998-as „berobbanása” óta töretlen népszerűségnek örvend – elsősorban nyilván az üzleti élet által felismert alkalmazhatósága miatt. Ám a könyvtárak számára is remekül kiaknázzható, s a 37 éve jól bevált adat(csere)formátum, a ma több százmillió rekorddal rendelkező MARC helyére talán éppen ez lép hosszú távon. Gyártófüggetlen, nemzetközi szabványokra épülő eszközről van szó, amely a HTML-lel szemben vég nélkül bővíthető, ahol saját elemeket lehet deklarálni, és tetszőlegesen beágyazni. A szerző beszámol a Debreceni Egyetemen általa vezetett izgalmas fejlesztésről, és közzétesz egy ízelítőt a készülő bibliográfiai leírás DTD-ről.

Bánhegyi Zsolt